

	Tytuł warsztatu	Opis
Wieś i organizacje pozarządowe		
1.	Smart Villages - inteligentne wsie przyszłości w Europie	Na warsztacie zostaną zaprezentowane najważniejsze wnioski z finansowanego przez UE projektu Smart Rural. Uczestnicy w toku dyskusji będą budować optymalne wsie i ich przyszłość w różnego typu obszarach. W jaki sposób należy uwzględniać potrzeby wiosek w różnych programach i politykach?
2.	Sieci organizacji rozwoju wsi na poziomie krajowym	Badacze ze Szkocji przeprowadzili wywiady z wieloma organizacjami rozwoju wsi i ich krajowymi sieciami w całej Europie i przygotowali raport ze swojego badania. Jest to dopiero drugi taki raport - pierwsze badanie przeprowadzono w 2005 roku. Na warsztacie zostaną zaprezentowane wyniki prac, a w trakcie dyskusji krajowe organizacje partnerskie będą miały okazję wymienić się doświadczeniami i wspólnie zastanowić nad metodami pracy, sposobami organizacji, relacjami z sektorem publicznym itp. Uczestnicy warsztatu otrzymają także pełny raport z badania.
3.	Pakt dla Wsi (Rural Pact) i pakt dla wiosek (Village Pact)	W efekcie aktualnego procesu konsultacji (z udziałem partnerów EPW), Komisja Europejska zgodnie z oczekiwaniami uruchamia w czerwcu Pakt dla Wsi. Rozpocznie się wówczas proces jego wdrażania, który będziemy wspólnie kształtować. Jednym z warunków koniecznych jest przybliżenie Paktu społecznościom wiejskim. W tym warsztacie zastanowimy się, czy oddolny instrument typu "Pakt dla wiosek" nie byłby przydatny, aby lokalne społeczności mogły stać się pełnoprawnym partnerem w budowaniu Paktu dla Wsi.

Przyszłość wiejskiej Europy - Wizja, Pakt i działania

4.	Przyszłość Wiejskiej Europy	Warsztat dyskusyjny zorientowany na przyszłość obszarów wiejskich w Europie. Przewiduje on otwartą dyskusję na temat Długofalowej Wizji Obszarów Wiejskich i celów Paktu dla Wsi z punktu widzenia mieszkańców wsi i podmiotów lokalnych. Jakie scenariusze, jakie wyzwania przewidują uczestnicy? Jakie działania są potrzebne, aby osiągnąć wypracowaną wizję?
5.	Wiejska Europa w akcji. Nie ma powrotu do złych praktyk z przeszłości	Książka "Rural Europe in Action. No more business as usual" przyjmuje jako punkt wyjścia opowieści o aktywności wiejskiej z całej Europy i na ich podstawie rekomenduje dobre praktyki polityk wobec obszarów wiejskich. W tym warsztacie postaramy się znaleźć odpowiedź, jak wypracować nowe normy polityk rozwoju obszarów wiejskich oraz jaką rolę może tu odegrać przekazywanie wiedzy i doświadczenia, zwłaszcza współpracy międzypokoleniowej. Warsztat przewiduje prezentację najważniejszych wniosków z opowieści zawartych w książce i dyskusję nad proponowanymi rekomendacjami dla polityki wiejskiej.
6.	Czy możliwa jest prawdziwa polityka wobec wsi?	<ul style="list-style-type: none"> - Czy nastąpi zmiana? Jak do niej doprowadzić? - Czy istniejące struktury i przepływy finansowe wspierają politykę naprawdę lokalną? - Dyskusja o strukturach i metodach (takich jak semestr europejski, rural proofing, modele delegowania decyzji, modele partnerstwa, modele oddolne). - Główne pytanie: czego potrzeba, żeby obecny system rzeczywiście uległ zmianie.
7.	Agenda dla wsi	Celem tego warsztatu jest nie tylko zaprezentowanie procesu i efektów francuskiej "agendy dla wsi", ale także omówienie podejść stosowanych w poszczególnych krajach i dyskusja nad miejscem europejskiej agendy dla wsi w Długofalowej Wizji obszarów wiejskich opracowanej przez Komisję Europejską. W 2019 roku Francja podjęła zobowiązanie wdrażania agendy dla obszarów wiejskich, czyli planu działań na rzecz tych obszarów w długiej perspektywie. Agenda obejmuje 181 różnych działań i pozwala na zbudowanie autentycznej polityki preferującej obszary wiejskie. Od tego czasu kilka innych państw członkowskich rozważa podobną agendę, a Komisja Europejska rozpoczęła pracę nad "Paktem dla Wsi".

8.	Rural Proofing - badanie polityk pod kątem ich wpływu na wieś	Długofalowa Wizja Obszarów Wiejskich EU zawiera zobowiązane wprowadzenia zasady rural proofing jako elementu agendy doskonalenia prawa, oraz zachęca państwa członkowskie do rozważenia tej zasady na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. W związku z tym, w trakcie 2022 roku spotyka się specjalna grupa robocza ESOW wspierająca opracowanie i wdrożenie mechanizmów rural proofing w państwach członkowskich. Opracowany został przegląd doświadczeń z kilku krajów, z którego wynika że te doświadczenia bywają mocno krytykowane, ale pozwalają na wyciągnięcie przydatnych wniosków. Nawet jeśli jakieś podejście do polityki działa dobrze w jednym kraju, nie oznacza to, że można je zastosować w innym kraju. Jednym z powodów krytyki wcześniejszych doświadczeń rural proofing jest brak zaangażowania podmiotów lokalnych, zatem proponowany warsztat dokona przeglądu tych doświadczeń z perspektywy społeczności wiejskich Europy, wykorzystując również opracowanie ESOW i inne badania. Do czasu spotkania EPW być może także propozycje Komisji dotyczące rural proofing będą już dostępne.
Działania społeczne		
9.	Małe wiejskie szkoły	Pewne niedostatki systemu szkolnictwa publicznego w połączeniu z licznymi inicjatywami oddolnymi sprawiły, że w Polsce od lat dziewięćdziesiątych powstały setki małych wiejskich szkół. Dzisiaj wiele z tych szkół oferuje wysoki poziom edukacji pomimo niewielkich rozmiarów, a dodatkowo są one często centrum aktywności społecznej w danej wsi i źródłem nowych pomysłów. Na podstawie tych doświadczeń, uczestnicy warsztatu będą rozmawiać o skutecznych sposobach poprawy szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w miejscowościach położonych z dala od miast.
10.	Gospodarstwa opiekuńcze	Rolnicy mają społeczeństwu do zaoferowania znacznie więcej niż tylko żywność. Gospodarstwa opiekuńcze, oferujące różnego rodzaju usługi społeczne dla osób starszych lub niepełnosprawnych, są jednym ze sposobów zrekompensowania i docenienia tego wkładu - szczególnie tym rolnikom, którym trudno jest utrzymać się przy niewielkiej skali gospodarstwa. Tematy poruszane na tym warsztacie obejmują między innymi doświadczenia sektora doradczego we wspieraniu rolników w dokonywaniu niezbędnych zmian, kwestie prawne i administracyjne, bariery mentalnościowe itp.

11.	Stawianie czoła wyzwaniom społecznym	Europa stoi przed wieloma wyzwaniami, wpływającymi na życie mieszkańców wsi. Dziś mamy do czynienia z Covidem, inflacją, zmianami klimatu, bezpieczeństwem żywnościowym, migracją, kwestiami zdrowotnymi itp. W jaki sposób na te wyzwania odpowiadają polityki i programy rozwoju obszarów wiejskich? Będziemy rozmawiać o tym, w jaki sposób można rozwiązać niektóre z tych palących kwestii.
LEADER w działaniu		
12.	LEADER/RLKS - totalny czy globalny?	Dyskusja poświęcona podejściu do Leadera w regionie Asturii. Tamtejsze LGD i ich sieć Reader zajmują się nie tylko wspieraniem rolnictwa, ale także całym szeregiem działań związanych z różnicowaniem. W Asturii LEADER i jego interesariusze tworzą zintegrowane strategie odnoszące się w praktyce, a nie tylko w planach, do wszystkich sektorów gospodarki, stowarzyszeń, firm i podmiotów publicznych. Wszyscy oni są bezpośrednimi odbiorcami funduszy Leader na swoich obszarach.
13.	LEADER/RLKS: 30 lat sukcesów i wykazywanie wartości dodanej	Pokażemy dobre praktyki udanej pracy LGD w różnych krajach, z których można czerpać inspirację, oraz poruszymy pytanie o ocenę wartości dodanej i dlaczego jest to ważne, również w następstwie raportu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w sprawie LEADER.
14.	Wprowadzenie do inicjatywy LEADER w Armenii	Wdrażanie podejścia LEADER w Armenii rozpoczęło się w zeszłym roku. Pierwsze lokalne grupy działania funkcjonują w rejonie Kaukazu. Celem warsztatu będzie zaprezentowanie tych nowych członków “rodziny LEADER”.
Działania na rzecz klimatu		

15.	Spoleczności i Europejski Zielony Ład: Pomóż nam zaprojektować transformacyjną politykę rozwoju lokalnego jutra	Warsztaty przedstawiają projekt stanowiska politycznego ECOLISE i partnerów w sprawie roli społeczności w zrównoważonym rozwoju europejskich obszarów wiejskich. Celem warsztatów jest przedstawienie krytycznej analizy kluczowych możliwości i barier w ramach EGD, wizji obszarów wiejskich i LEADER/RLKS oraz omówienie zaleceń dotyczących planowania rozwoju lokalnego na lata 2023-2027. Ponadto chcielibyśmy poznać Twoje spostrzeżenia na temat możliwości wzmocnienia LGD, m.in. przy pomocy odpowiedniego finansowania i sieci budowania zdolności. Wyniki warsztatów zostaną włączone do naszego stanowiska politycznego i udostępnione decydentom na szczeblu europejskim.
16.	Spoleczności energetyczne	Zmiany klimatu i potrzeba zmniejszania śladu węglowego, rosnące ceny paliw i energii, lub też potrzeba wzmocnienia lokalnej tożsamości i spójności społecznej - wiele przyczyn może mobilizować społeczności lokalne do współpracy na rzecz innowacyjnych rozwiązań energetycznych. Punktem wyjścia do dyskusji będzie szybki w ostatnich latach wzrost liczby spółdzielni energetycznych i innych form wspólnej produkcji lub dystrybucji energii, a uczestnicy będą zachęceni do dzielenia się swoimi doświadczeniami i zastanowienia się nad możliwościami, jakie stwarza ten nowy trend, a także nad czynnikami powodzenia lub niepowodzenia takich inicjatyw.
17.	Działania klimatyczne inicjowane przez społeczności lokalne	Warsztat zaprezentuje projekt pomocy społecznościom w podejmowaniu działań na rzecz klimatu: "Community Climate Coaches". Obejmuje on partnerów z całej Europy, a jego liderem jest konsorcjum członków ECOLISE. Celem jest przeszkolenie i wsparcie dla osób mających funkcję facylitatorów, animatorów, coachów i mentorów w całej Europie. Inicjatywa ta ma pomóc w mobilizacji społeczności lokalnych w ramach RLKS i doprowadzić do wypracowania praktycznych projektów pozwalających uczynić miejscowości i ich otoczenie bardziej odpornymi na zmiany klimatu. Radykalne działania zmniejszające uzależnienie od węgla są pilnie potrzebne i trzeba zdać sobie sprawę, że sposobem na osiągnięcie tej zmiany może być zaangażowanie społeczności lokalnych. Coachowie będą przygotowywani, aby tę zmianę na poziomie lokalnym zainicjować.

18.	Infrastruktura “zielona” i “błękitna” w kontekście zmian klimatycznych	Wiele obszarów, zwłaszcza Europy środkowej i wschodniej oraz w krajach kandydujących do UE, nadal potrzebuje inwestycji publicznych w infrastrukturę. Jak można zaprojektować tę infrastrukturę, aby była zrównoważona, przyjazna dla bioróżnorodności, z poszanowaniem dla krajobrazu, przygotowana na zmianę klimatu i zwiększająca odporność na wstrząsy? Jak uniknąć “eko-ściemy”, czy rozwiązywania jednego problemu przez tworzenie kolejnego? Warsztat przewiduje wymianę doświadczeń o złych i dobrych praktykach oraz burzę mózgów w poszukiwaniu rozwiązań innowacyjnych.
Nauka w służbie dobrostanu wsi		
19.	Trendy, scenariusze i rozwiązania dla obszarów wiejskich - opinie z 20 wielopodmiotowych platform	W ramach projektu SHERPA finansowanego przez Horizon 2020 powstało 20 platform współpracy różnych podmiotów, obejmujących przedstawicieli nauki, społeczeństwa obywatelskiego i polityków. Zastanawiali się oni wspólnie nad trendami rozwoju wsi i opracowywali wizję swoich obszarów. Dwie takie platformy z projektu SHERPA zaprezentują efekty swojej pracy, ze szczególnym uwzględnieniem długofalowej wizji obszarów wiejskich i różnicowania gospodarek wiejskich.
20.	Czy ktoś nas słucha? Ku lepszemu dialogowi między nauką, polityką i praktyką oraz wypełnianiu naukowych “białych plam” w kwestiach ważnych dla mieszkańców wsi.	Naukowcy mogą opracować wiele przydatnych w praktyce modeli, ale często są one schowane w artykułach naukowych dostępnych za opłatą i nigdy nie oglądają światła dziennego. Praktycy są czasem sfrustrowani tym, że naukowcy traktują ich jak rybki w akwarium: naukowcy obserwują i analizują, ale praktycy nigdy nie widzą rezultatów tego działania. Z kolei politycy potrzebują dobrej jakości informacji przedstawionej w sposób zrozumiały, ale skąd czerpią te informacje?

21.	Polirural H2020: zorientowane na przyszłość współtworzenie polityki dla wsi i jej mieszkańców: jak mierzyć atrakcyjność obszarów wiejskich	<p>W tym warsztacie będziemy analizować i omawiać atrakcyjność obszarów wiejskich, sposoby jej zwiększania i działania do podjęcia w przyszłości. Słowacja jest jedynym państwem, którego cały obszar został objęty pilotażem projektu Polirural finansowanego z H2020, co pozwala jej korzystać z wyników tego projektu zarówno w politykach regionalnych, jak i krajowych. Pilotaż stawia sobie jako wizję zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich, dobrostanu dotychczasowych mieszkańców i zdolności przyciągnięcia nowych, bez naruszania symbiozy między miastem a wsią, poprzez polityki odpowiadające potrzebom miejscowych przedsiębiorców i popytowi ze strony mieszkańców, a zarazem chroniące środowisko i bioróżnorodność.</p>
Gospodarka wiejska		
22.	Tworzenie miejsc pracy na wsi	<p>Warsztat zostanie przeprowadzony w oparciu o przykłady zaprezentowane w trakcie wizyt studyjnych wokół Kielc i obejmie poszukiwanie innowacyjnych sposobów przyciągania przychodów i miejsc pracy na obszary wiejskie. Uczestnicy zostaną zaproszeni do dzielenia się inspirującymi przykładami, do wychodzenia poza utarte schematy i proponowania rozwiązań pomagających obszarom wiejskim radzić sobie z takimi barierami zatrudnienia jak odległość od ośrodków miejskich, starzenie się mieszkańców, niski poziom wykształcenia i umiejętności, wykorzystując szanse stwarzane przez zieloną i błękitną gospodarkę, gospodarkę opartą na doświadczeniu i kreatywności, oraz pracę zdalną.</p>

23.	Turystyka wiejska, trendy i możliwości	<p>Turystyka wiejska ma duży potencjał stymulowania wzrostu gospodarczego i zmian społecznych dzięki temu, że uzupełnia inne rodzaje działalności, wnosi wkład w PKB i tworzy miejsca pracy.</p> <p>W turystyce wiejskiej odwiedzający doświadczają szerokiego zakresu produktów związanych z naturą, kulturą i stylem życia na wsi, należy zatem zastanowić się nad utrzymaniem równowagi między liczbą turystów a ochroną środowiska i potrzebami miejscowej społeczności.</p> <p>W ostatnich latach oczekiwania i wybory dokonywane przez turystów ulegają zmianie. Branża turystyki wiejskiej musi się dostosować do tych zmian, na przykład przez cyfrowe formy marketingu, wprowadzanie nowych produktów o dużej wartości dodanej oraz szerszą współpracę.</p> <p>W trakcie warsztatu zostaną omówione trendy i możliwości stojące przed turystyką wiejską.</p>
24.	Krótkie łańcuchy żywnościowe	<p>Warsztat będzie dotyczył nowych sposobów budowania krótkich łańcuchów żywnościowych, w tym rozwiązań, które pojawiły się w czasie pandemii COVID. Pozwoli też uczestnikom zastanowić się nad czynnikami, które decydują o powodzeniu lub niepowodzeniu tych rozwiązań, szczególnie nad niezbędnymi ramami prawnymi i instytucjonalnymi, które byłyby korzystne dla producentów w małej skali i stanowiły zrównoważoną alternatywę dla globalnego rynku żywnościowego.</p>
25.	Wzmacnianie gospodarki lokalnej w małej skali, rozwiązania terytorialne	<p>Lokalna gospodarka stanowi stały temat spotkań w ramach EPW, których uczestnicy omawiają różne sposoby czynienia miejscowych społeczności bardziej odpornymi na wstrząsy.</p> <p>Społeczności często budują gospodarkę, zarówno kolektywną jak i indywidualną, w oparciu o miejscowe potrzeby. Z lokalnymi inicjatywami gospodarczymi wychodzą często nieformalne grupy obywateli, którym zależy na poprawie stanu gospodarki dla podniesienia jakości życia na obszarach oddalonych od ośrodków miejskich. Istnieją w tym zakresie dobre praktyki obejmujące takie rozwiązania jak waluta lokalna, gospodarka cyrkularna, miasta należące do inicjatywy “transition towns” oraz eko-wioski.</p>

26.	Jak nowe technologie i rozwiązania cyfrowe mogą pomóc społecznościom?	Zapraszamy na warsztat o tym, w jaki sposób cyfryzacja i nowe technologie mogą przynieść wartość dodaną obszarom wiejskim. Będziemy poruszać takie kwestie, jak zapewnienie równego dostępu, oraz co należy zrobić, aby transformacja cyfrowa odniosła pozytywne skutki.
27.	Sieciowanie i rzecznictwo na rzecz zielonej gospodarki	Warsztat zaprezentuje rezultaty projektu NAGE (Networking and Advocacy for Green Economy), który dotyczy wzmocnienia zdolności małych organizacji w działaniach, rzecznictwie i sieciowaniu na rzecz budowania zielonej gospodarki i poszukiwania modeli przedsiębiorczości opartych na dywersyfikacji i zrównoważonym rozwoju. Będziemy rozmawiać o zielonej gospodarce i jej przyszłości.
28.	Ekonomia społeczna i przedsiębiorczość społeczna	Na tym warsztacie będziemy analizować i omawiać przedsiębiorstwa społeczne dziś i jutro, jako podmioty ekonomii społecznej dążące do mierzalnych i pozytywnych skutków społecznych. W trakcie warsztatu zostanie przedstawione studium przypadku. Firmy społeczne mogą rozwiązywać problemy społeczno-ekonomiczne, środowiskowe, a także być narzędziem polityki na rzecz zatrudnienia lub rozwoju lokalnego. Takie firmy często powstają w odpowiedzi na potrzebę mieszkańców. Ich zarządzanie należy oprzeć na współpracy z mieszkańcami i dla mieszkańców oraz przy wykorzystaniu miejscowych zasobów. Od firm społecznych oczekujemy poprawy sytuacji grup defaworyzowanych, ich lepszej integracji w społeczeństwie, poprawy nawyków i umiejętności związanych z zatrudnieniem, budowania partnerstwa, zacieśniania więzi między klientami a dostawcami, poprawy produkcji, lepszego dostosowania się grup narażonych na wykluczenie, ich uniezależnienia się od pomocy, budowania poczucia odpowiedzialności, poprawy warunków mieszkaniowych i higienicznych. Firmy społeczne powinny realizować szereg działań obejmujących szkolenia i budowanie umiejętności pracowników, gdyż ich celem jest nie tylko sama praca, ale także tworzenie pozytywnych wzorców pracodawcy. Jednak najważniejszą sprawą jest zatrudnienie.
Inne tematy... obywatele jako aktorzy, zatrudnienie młodzieży, wieś-miasto		

29.	Odpowiedzialność mieszkańców jako decydentów lokalnych	Dyskusja i przykłady w jaki sposób pojedyncze osoby, poprzez swoje decyzje i działania, mogą mieć wpływ nie tylko na własne życie ale na całą społeczność i obszar. Jak zachęcić mieszkańców do zmiany obyczajów zgodnie z wymogami lokalnej gospodarki i ekologii. Zaprezentowane zostaną rezultaty Estońskiego Parlamentu Wiejskiego.
30.	Odpowiadanie na potrzeby społeczności wiejskich	Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES), reprezentujący europejskie społeczeństwo obywatelskie na poziomie UE, jest bardzo zaangażowany w promowanie holistycznego podejścia do zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i wiejskich. Wzywa on decydentów do wdrażania całościowych strategii dających pole do działania miejscowym społecznościom, wspierających tradycyjne gałęzie gospodarki i tworzących nowe działania i możliwości zatrudnienia na obszarach wiejskich, a zarazem wzmacniających synergię z obszarami miejskimi. EKES przyjął ostatnio dwa dokumenty, jeden poświęcony holistycznym strategiom zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i miejskich, a drugi na temat długofalowej wizji obszarów wiejskich EU. Zawarte są tam liczne rekomendacje dotyczące zaangażowania różnych interesariuszy i podejścia oddolnego, które są niezbędne dla zapewnienia trwałości polityk wobec wsi i podmiotowości jej mieszkańców. EKES zobowiązał się ponadto do włączenia w proces realizacji Paktu dla Wsi. Celem tego warsztatu jest dyskusja o tym, jakie działania i rozwiązania polityczne należy wdrożyć, aby odpowiedzieć na potrzeby społeczności wiejskich.

31	Praca dla młodych na obszarach wiejskich - Cowork4YOUTH	<p>Jak ułatwić zatrudnienie osób młodych, szczególnie nie będących w szkole lub na studiach, a także młodych matek, na peryferyjnych obszarach wiejskich? Warsztat skupi się szczególnie na obszarach nadbrzeżnych lub wyspowych uzależnionych od turystyki, a także na regionach stojących przed transformacją energetyczną, dekarbonizacją lub upadkiem przemysłu, w których jest szczególnie wysoki odsetek osób młodych niepracujących i nieuczących się. Będziemy zastanawiać się nad możliwościami tworzenia miejsc pracy przez działania wspólne, miejsca wspólnej pracy oferujące możliwościi jednoczesnego uczenia się, oraz inne alternatywne formy. Poruszymy też kwestię jaką rolę może odegrać wsparcie społecznościowe w dotarciu do tej szczególnej grupy osób młodych.</p>
----	--	--